

Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge

0

PROJECTE EDUCATIU COMUNITAT D'APRENENTATGE SANTIAGO APÓSTOL CABANYAL

ÍNDEX:

1. Ideari del centre.

2. Anàlisi del centre i del entorn.

2.1.- Característiques del Centre Educatiu

2.2.- Característiques de la Comunitat Educativa.

2.2.1. Activitat econòmica de les famílies, nivell acadèmic i cultural.

2.2.2. Tipus de Vivendes.

2.2.3. Origen de la població del Centre.

2.2.4. Moviments associatius, culturals, religiosos... problemes de marginació social.

2.3.- Anàlisi intern del Centre Educatiu.

2.3.1. Retras en la escolarització i/o desconeixement del valencià i dificultats en el castellà

2.3.2. Pertenència a minoria cultural en situació de desventaja social, raça gitana

2.3.3 Pertenència a minoria cultural en situació de desventaja social, immigrants

2.3.4. Escolarització irregular per itinerança familiar o per abandó educatiu reiterats. Absentisme

Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge

3. Principis de la nostra comunitat d'aprenatge.

4. Objectius

5. Línia pedagògica

6. Projectes del centre

6.1 Projectes del centre

- 6.1.1 Radio Escalante 329.
- 6.1.2 Aula de la ESO.
- 6.1.3 Actuacions psicopedagògiques: EE dins del aula.
- 6.1.4 Equip de Fútbol.
- 6.1.5 Programa d'Inserció laboral.
- 6.1.6 Programa de reutilització de llibres.

6.2 Més temps més espais

- 6.2.1 Escola matinera.
- 6.2.2 Centre de Vesprada.
- 6.2.3 Taller de Mig dia.
- 6.2.4 Biblioteca i Aula Informàtica Tutoritzades.
- 6.2.5 Aula Promociona Secundaria.
- 6.2.6 Equip de fútbol

7. Menjador

8. Responsabilitat social (Voluntariat, col·laboracions,)

9. Annexos

- ANNEX Principis del aprenentatge dialògic
- ANNEX II Actuacions d'èxit

Carrer Escalante, 329- Baix
46011 Cabanyal València
Telèfon: 96.371.07.22 Fax: 960.650.691

www.santiagoapostolcabanyal.es
colegios@santiagoapostolcabanyal.es

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE (P.E.C.)

1. Ideari

Els xiquets i els joves tenen la seua vida projectada cap al futur. Compartir la vida amb ells suposa un exercici continu de la virtut de l'esperança. Educar requereix tenir un permanent sentit d'obertura a l'altre, als nous temps, a les promeses d'una humanitat millor i també l'obertura a Déu, com a plenitud de l'home. (Arquebisbe de València 15/06/03).

La pedagogia dels nostres centres és la pedagogia de l'evangeli. Cerquem educar xiquets i joves cristians des dels valors de l'evangeli (amor, perdó, caritat, donació, sacrifici, saviesa, humilitat, gratuïtat, fidelitat, misericòrdia, obediència, coneixement i acceptació d'un mateix...). L'alumne és un ésser en creixement, que necessita ser ajudat, acompanyat, guiat. La família en primer terme, i la comunitat educativa, triada pels pares, en segon, tenen aquesta missió. En els Col·legis Diocesans duem a terme la formació integral dels alumnes d'acord amb una concepció cristiana de l'home, de la vida i del món. Aquesta formació integral consisteix en el desenvolupament harmònic de totes les dimensions de la persona: educar xiquets i joves feliços perquè la seua vida té sentit, i tot en la seua vida ho té, persones amb un projecte de vida, persones capaces de fer opcions lliures i justes, persones educades des del diàleg fe-ciència, fe-cultura. L'objectiu i fi última dels Col·legis Diocesans és oferir un model de vida basada en el manament de l'AMOR i materialitzada en l'educació integral, que possibilita la formació de persones amb esperança per a treballar per la construcció d'un món més just i millor, i d'encarnar en la societat els valors cristians. Sabem que la persona té capacitat de Déu i necessitat d'Ell: el xiquet té necessitat profunda de Déu Pare creador, necessitat que cal cuidar i alimentar perquè la seua vida tinga sentit ple. Ningú viu només per a si mateix, la donació des de la fe plena de sentit i coherència la nostra vida.

2.- Anàlisi del centre i del entorn.

Carrer Escalante, 329- Baix
46011 Cabanyal València
Telèfon: 96.371.07.22 Fax: 960.650.691

www.santiagoapostolcabanyal.es
colegios@santiagoapostolcabanyal.es

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

El barri del Cabanyal està situat en el nord-est de la ciutat de València.

El **Arquebisbat** de València, és l'entitat titular del Col·legi Santiago Apòstol de València, en el Cabanyal. El dret a l'educació, a la llibertat d'ensenyament, segons empara la Constitució en l'article 27, queda reflectit en el nostre Centre.

El nostre Centre està al servei de la comunitat en la qual s'insereix, intentant, en la mesura de les nostres possibilitats, donar resposta a l'opció educativa que els pares reclamen, garantint la gratuïtat i evitant qualsevol tipus de discriminació per motius econòmics, socials o culturals; intentant en tot moment preparar als alumnes/as perquè participen activament en la transformació i millora de la societat.

El Col·legi Santiago Apòstol es troba situat en els poblats marítims de València, el centre és xicotet, d'una sola línia, amb escassos recursos econòmics i espais limitats. Atensem a un total de 176 alumnes i alumnes. En l'actualitat estem desenvolupant un Projecte de Centre d'Acció Educativa Singular (CAUS) ja que la major part de l'alumnat es troba en situació de desavantatge social i pertany, en la seua majoria, a una cultura minoritària dins de la societat com és la del poble gitano.

El nostre alumnat, es concentra en dos barris on la situació de marginació i segregació del col·lectiu gitano es dona de forma molt intensa (Malvarrosa i Cabanyal). El que fa que el percentatge d'alumnat gitano en aquest centre se situe entorn del 98%.

Des del curs 2008-2009 es va iniciar un procés de transformació cap a enfocaments inclusius i interculturals amb la participació de tota la comunitat. Avui seguim avançant en l'anàlisi i reflexió sobre els aspectes organitzatius, culturals i curriculars més rellevants per a la construcció d'una escola de qualitat per a tots, des del respecte a la diversitat. Igualment volem aconseguir després d'aquesta labor de reflexió, un darrere l'altre, els somnis que no fa molt desitgem.

Actualment estem immersos en un procés de transformació en una **Comunitat d'Aprenentatge**. En el col·legi, estem posant en pràctica diverses **actuacions d'èxit** de les **comunitats d'aprenentatge**, basades en el projecte **INCLUD-ED**, presentat al desembre de 2011 en el parlament europeu i seleccionat per la Comissió Europea com una de les deu recerques de més èxit finançades en el sisè programa marquet.

Des d'octubre de 2012 formem part de la xarxa de **comunitats d'aprenentatge** i seguim dia a dia treballant perquè aquest procés de transformació siga l'avantsala que el nostre alumnat

Carrer Escalante, 329- Baix
46011 Cabanyal València
Telèfon: 96.371.07.22 Fax: 960.650.691

www.santiagoapostolcabanyal.es
colegios@santiagoapostolcabanyal.es

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apóstol
Comunitat d'aprenentatge**
puga accedir al món laboral amb garanties.

Des de novembre de 2015, tota la comunitat educativa ha decidit seguir amb el projecte de Comunitat d'Aprenentatge tornant a somiar tots i totes junts, en favor de la millora del nostre centre.

<http://www.santiagoapostolcabanyal.es/blog/resumen-fiesta-del-sueno-2015/>

<http://www.santiagoapostolcabanyal.es/blog/resumen-asamblea-general/>

2.1.- **Característiques del Centre Educatiu.**

El col·legi Santiago Apòstol és un col·legi concertat, sostingut per fons públics, de caràcter diocesà situat en el carrer Escalant 329. Des del curs 2001-2002 és un centre d'educació compensatòria. L'accés al mateix es realitza pel mateix carrer Escalant (per on entren els mestres) i per la calle Arquebisbe Company (per on entren els alumnes).

L'edifici consta de tres plantes, amb un pati interior i terrassa. En la planta baixa es troba la secretaria, el menjador, les classes d'educació infantil (Infantil 3, 4 i 5 anys), les dutxes i una habitació per a guardar el material d'educació física.

En el primer pis es troben les aules de 1º, 2º, 3º i 4º d'educació primària. A més, en l'altre ala de la planta se situen els despatxos d'adreça, prefectura d'estudis i gabinet psicopedagògic, a més de la sala de professors, l'aula d'usos múltiples, la sala de fotocopiadora i material i la cuina.

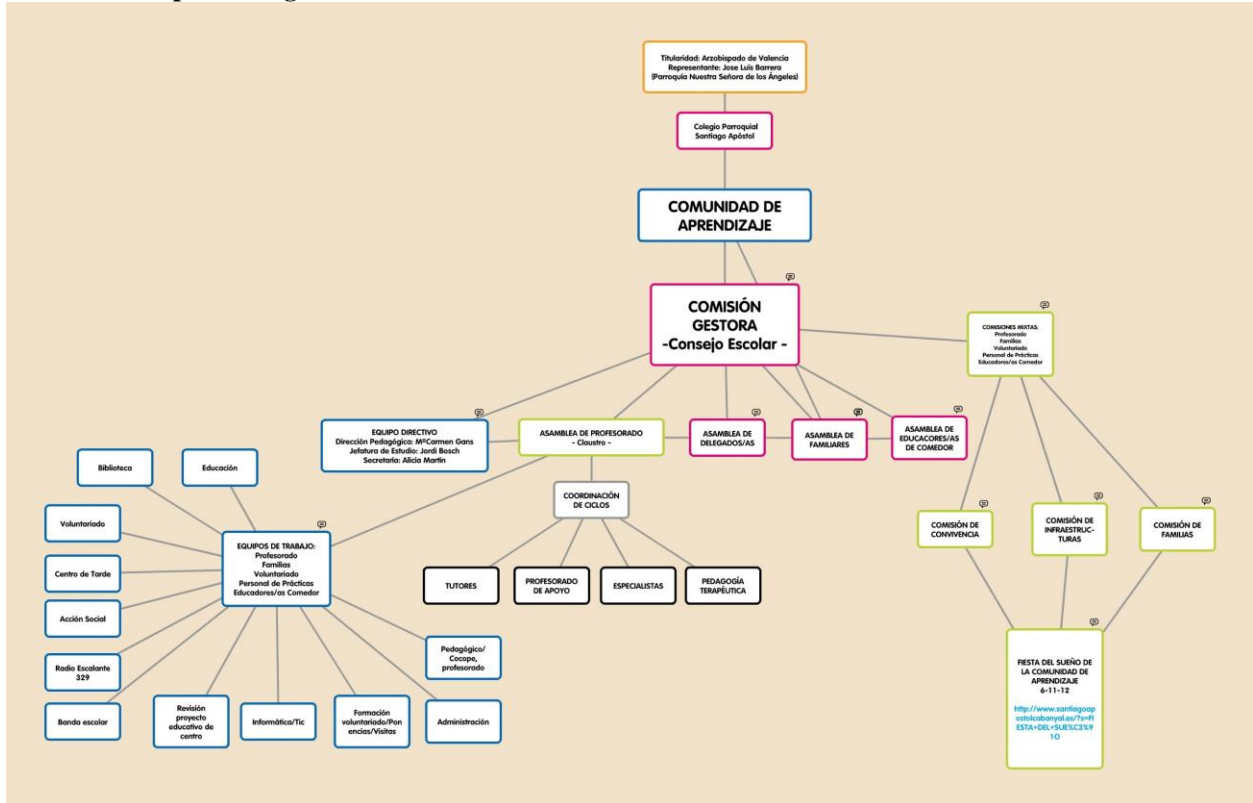
En l'última planta es troben les aules de 5º i 6º d'educació primària, la biblioteca, el saló d'actes (reutilitzat com a aula de música), la bugaderia i la classe especial de l'ESO.

Finalment, en cadascun dels pisos tenim els serveis higiènics necessaris per als alumnes i els altres membres de la comunitat educativa.

2.2. -**Característiques de la Comunitat Educativa.**

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apóstol
Comunitat d'aprenentatge**

L'assamblea de professorat està composta per 21 mestres, distribuïts de la següent forma:

- Tres tutors/es d'educació infantil i una maestra de suport per a aquest cicle.
- Sis tutors d'educació primària, tres mestres/as especialistes d'anglès, música i educació física, tres mestres de compensatòria i un mestre de suport a la integració .
- Tres mestres/as membres de l'equip directiu, resituats com a suports.
- Una professora tutora per a alumnat en risc d'abandó escolar de primer cicle de secundària de l'ESO , juntament amb una professora de compensatòria..

Comptem amb nou educadors/as de menjador, amb horari de 12:30 a 15:00, i dues tècniques de dutxes, que treballen de 8h a 11h del matí, gràcies a una col·laboració amb la regidoria de Benestar Social de l'Ajuntament de València.

El col·legi consta, actualment, d'uns 165 alumne@s matriculats. La gran majoria de les

Col·legi Parroquial Diocesà

Santiago Apóstol

Comunitat d'aprenentatge

nostres famílies pertanyen a l'ètnia gitana (el 94,7%) i solament el 5,3% tenen una procedència diferent (Romania, Nigèria i Pakistan). Totes les famílies que assisteixen al Centre presenten unes característiques soci-econòmiques precàries, marginalitat i conflictivitat familiar.

En bastants casos, els xiquets i xiquetes presenten també un baix desenvolupament maduratiu a causa de la falta d'estimulació, inestabilitat emocional, agressivitat, falta d'higiene i problemes de nutrició.

Tot açò comporta, en general, barreres significatives en el procés d'ensenyament-aprenentatge.

2.2.1. Activitat econòmica de les famílies, nivell acadèmic i cultural.

Les activitats econòmiques desenvolupades per les famílies són molt diverses, formant part la majoria d'elles de treballs marginals caracteritzats per la inestabilitat (falta d'ingressos fixos) i l'escassa aportació econòmica dels mateixos: recollida de ferralla, temporers, obrers eventuais, mendicitat...

Aquelles famílies que exerceixen la labor de temporers comporten períodes importants d'absentisme en l'escola, encara que a causa de la crisi econòmic, cada vegada són menys els casos.

Altres famílies que presenten una major estabilitat econòmica i que compten amb una "major font d'ingressos", exerceixen treballs relacionats amb la venda ambulants (mercats ambulants municipals) i neteja.

Al voltant del 14% de les famílies tenen algun membre internat en un centre penitenciari i aquest percentatge augmenta si expliquem un altre tipus de mesures famílies.

Els aspectes comentats donen a entendre que malgrat la varietat d'ocupacions, l'atur és la situació econòmica que caracteritza a la població del Centre, sent aquest més significatiu en les dones.

Quant a la formació acadèmica i cultural de les famílies, ve caracteritzada per l'analfabetisme, o bé per l'escassa formació a causa de la falta d'oportunitats

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apóstol
Comunitat d'aprenentatge
que han tingut.**

A causa de les condicions socioeconòmiques d'exclusió social de moltes de les famílies del centre educatiu, erròniament es puguen associar dos conceptes que no tenen gens que veure; cultura gitana i marginalitat.

La cultura gitana, és una cultura molt rica i amb grans valors, i la marginalitat és una injustícia social, contra la qual tenim la responsabilitat social de lluitar.

2.2.2. Tipus de Vivendas.

Un índex elevat de la població escolar viu en condicions precàries. Exceptuant una minoria que té casa pròpia, la resta habita pisos proporcionats per Serveis Socials, barraques o habitatges ocupats.

Moltes d'aquests habitatges (barraques i habitatges ocupats) manquen de serveis mínims com a aigua i llum i expliquen, en general, amb espais reduïts, fent difícil les condicions idònies de salubritat.

La seua ubicació coincideix, generalment, amb zones amb escassa infraestructura urbana. Fins i tot, arribant a l'extrem de residir durant períodes curts de temps en furgonetes.

2.2.3. Origen de la població del Centre.

La població del Centre, principalment d'ètnia gitana, podem classificar-la en famílies que ja compten amb diverses generacions en la zona (s'observa una major integració) i aquelles de recent implantació que tenen un origen divers però amb predomini de la zona d'Andalusia i nord d'Espanya (País Basc, Aragó...).

Els alumnes "payos" que assisteixen al Centre, sí són, en la seua majoria, originaris de la zona on se situa el Centre.

Encara que la majoria dels nostres alumnes viuen prop del col·legi, hem explicat altres cursos anteriors amb un grup dispers en diferents zones de la ciutat que ens envien S. S. per causes diverses (Residència comarcal de dones maltractades i del Tribunal Tutelar de Menors). cal assenyalar també que alguns alumnes canvien freqüentment de domicili segons les necessitats de les seues famílies.

La llengua vehicular de les famílies, donat el seu origen i característiques és el castellà, i rebutgen habitualment l'ús i aprenentatge del valencià i anglès.

Carrer Escalante, 329- Baix
46011 Cabanyal València
Telèfon: 96.371.07.22 Fax: 960.650.691

www.santiagoapostolcabanyal.es
colegios@santiagoapostolcabanyal.es

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

2.2.4. Moviments associatius, culturals, religiosos... problemes de marginació social.

L'únic moviment associatiu que sembla aglutinar a un sector important de la població del Centre és de caràcter religiós: L'Església Evangèlica de *Philadelphia ("El culte").

Amb aquesta entitat s'identifiquen normalment aquelles famílies amb una millor situació econòmica, menys desarrelades culturalment, d'una presència en el barri de diverses generacions i allunyades d'activitats delictives. Presenten en general un major sistema de valors.

Encara que en l'últim curs, s'ha creat un altre culte evangèlic en la zona d'Alboraia, on, s'han sumat altres famílies que presenten una altra problemàtica social diferent a les esmentades anteriorment.

D'altra banda hem d'assenyalar la creixent degradació del barri en els últims anys, caracteritzada a grans trets per l'abandó d'habitatges, el mal estat dels immobles, l'assentament de famílies marginals, moltes de les quals duen a terme activitats delictives, (fonamentalment venda de droga), l'envelliment de la població i l'escassa existència de serveis en la zona.

2.3.- Anàlisi intern del Centre Educatiu.

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

Totes aquestes característiques que detallades anteriorment, ens han portat a identificar les necessitats dels nostres alumnes i alumnes:

2.3.1. Retràs en la escolarització i/o desconeixement del valencià i dificultats en el castellà

La majoria dels alumnes / as del Centre pateix un retard en l'escolarització a causa de causes diverses com l'absentisme i escolarització tardana, la qual cosa implica una forma d'organització escolar diferent, que ens permeta que els nostres alumnes puguen arribar a adquirir la totalitat del currículum oficial.

Quant als idiomes oficials hem d'assenyalar el complet desconeixement del valencià per part de les famílies i alumnes del Centre i les dificultats que comporta l'aprenentatge d'aquesta llengua tant per l'escassa motivació familiar com per l'escàs coneixement de la seua pròpia llengua vehicular (castellà).

Destaquem dificultats amb el castellà per desconeixement de vocabulari, deficiències en la pronunciació, estructures incorrectes, i mescla del seu propi argot que ens fa difícil la comprensió del que volen expressar els nostres alumnes/as.

A més els estranya la utilització de documents escrits, ja que la majoria de les famílies no té coneixements bàsics de *lecto-escriptura, encara que a poc a poc es van acostumant a ells.

En referència al valencià des del centre estem, establint el coneixement del valencià com una prioritat, a través dels programes del Programa d'incorporació progressiva i el pla de normalització lingüística.

Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apóstol
Comunitat d'aprenentatge

2.3.2. Pertenència a minoria cultural en situació de desventatja social, raça gitana

Atès que la població del Centre s'emmarca quasi íntegrament en aquest grup social, suposa est un punt molt important a considerar a l'hora de cercar recursos tant humans com a materials per a aconseguir els objectius que ens proposem. La situació de desavantatge social o marginació és difícil d'abordar des de l'escola, ja que requereix l'actuació i implicació de diversos organismes. Encara que açò està fora de l'àmbit escolar, evidentment repercuteix en el rendiment dels nostres alumnes, per la qual cosa posem en pràctica diversos programes i noves metodologies per a pal·liar aquests desavantatges.

Un dels problemes que s'observa en el Centre és l'abandó d'algunes alumnes en arribar a l'adolescència (encara que cada vegada aquest abandó és menor), aspecte que té a veure amb el paper exercit per la dona en la seua pròpia cultura.

2.3.3 Pertenència a minoria cultural en situació de desventatja social, immigrants

Fins ara el Centre ha rebut immigrants de zones de parla hispana, i malgrat les dificultats que aquests alumnes procedents d'Equador, Colòmbia... han tingut per a adaptar-se a nou país, un nou sistema d'ensenyament, a la cultura gitana (majoritària en el col·legi).

Des de fa uns cursos estem rebent alumnes immigrants de parla no hispana (Pakistan, Romania...), per als quals cerquem els recursos necessaris per a pal·liar aquest dèficit lingüístic.

Des de l'inici de la crisi econòmica en 2008, el nombre d'alumnat immigrant s'ha reduït en gran manera, fins a arribar a haver-hi únicament 2,5%

Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apóstol
Comunitat d'aprenentatge

2.3.4. Escolarització irregular per itinerança familiar o per abandonò educatiu reiterats. Absentisme

Algunes de les famílies treballaven com a temporers en determinades èpoques de l'any, la qual cosa implica importants períodes d'absentisme escolar. A aquesta realitat afegim abandons educatiu de llarga durada o esporàdics, per motius que desconeixem, ja que les justificacions (orals sempre) que diuen els pares incorren en contradicció, fins i tot en mentides (morts i malalties de familiars que viuen lluny).

És clara l'escassa valoració de l'escola per part d'algunes famílies, que els porten pressionats per Serveis Socials o per les lleis, o perquè estan "guardats i alimentats" mentre treballen, açò provoca que qualsevol excusa produïska absentisme.

Des de fa alguns cursos, col·laborem seriosament amb el programa d'absentisme de l'Ajuntament de València, para, conjuntament, intentar pal·liar aquest dèficit educatiu.

En el nostre horitzó, anem notant xicotets avanços d'aquesta baixa valoració de l'escola, i gràcies a la implementació de les diferents actuacions educatives d'èxit, l'aposta per seguir estudiant la secundària normalitzada és major per part de les nostres famílies, i per part del professorat la pujada d'expectatives pel que fa a l'alumnat.

3. Principis de la nostra comunitat d'aprenentatge

Des del curs 2008-2009 es va iniciar un procés de transformació cap a enfocaments inclusius i interculturals amb la participació de tota la comunitat. Avui seguim avançant en l'anàlisi i reflexió sobre els aspectes organitzatius, culturals i curriculars més rellevants per a la construcció d'una escola de qualitat per a tots, des del respecte a la diversitat. Igualment volem aconseguir després d'aquesta labor de reflexió, un darrere l'altre, els somnis que no fa molt desitgem.

Fa alguns cursos ens embarquem en el projecte de comunitats d'aprenentatge; una comunitat d'aprenentatge és un projecte de transformació social i cultural d'un centre educatiu i del seu entorn per a aconseguir una Societat de la Informació per a totes les persones, basada en l'aprenentatge dialògic, mitjançant una educació participativa de la comunitat, que es concreta en tots els seus espais, inclosa l'aula.

Carrer Escalante, 329- Baix
46011 Cabanyal València
Telèfon: 96.371.07.22 Fax: 960.650.691

www.santiagoapostolcabanyal.es
colegios@santiagoapostolcabanyal.es

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

Per a arribar a convertir-nos en una comunitat d'aprenentatge, hem seguit els principis de l'aprenentatge dialògic i engegat les actuacions d'èxit que a continuació nomenem i desenvolupem en els annexos I i II respectivament.

- Principis de l'aprenentatge dialògic:
- Diàleg igualitari.
- Intel·ligència cultural.
- Transformació.
- Dimensió instrumental.
- Creació de sentit.
- Solidaritat.
- Igualtat de diferències.

<http://rca.usal.es/index.php/revistatesi/article/viewFile/3930/3999>

Actuacions educatives d'èxit:

- Grups interactius.
- Tertulias dialògiques.
- Formació de familiars.
- Participació educativa de la comunitat.
  - ASAMBLEES (Generals, de aula, de professorat, de menjador...)
  - comissions mixtes
- Model dialògic de prevenció i resolució de conflictes.
- Formació dialògica del professorado.

Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge

4. Objectius

1. Participació crítica, igualitària i activa de tots els agents de la comunitat a través de la formació de comissions mixtes en horari lectiu a partir dels somnis de la Comunitat Educativa.
2. Metodologies participatives: Grups interactius en totes les àrees, tertúlies dialògiques, treball per projecte.
3. Inclusió educativa, atendre als alumnes d'educació especial en la seua aula de referència.
4. Participació crítica, igualitària i activa implicant a l'alumnat en la millora del funcionament i del clima de l'aula a través de les assemblees d'aula, consens de normes i Assemblees de Delegats.
5. Altes expectatives. Pujar el nivell curricular de l'alumnat acostant-nos al currículum ordinari.
6. Més temps, més espais: Biblioteca tutoritzada, centre de vesprada i escola matinera.
7. Ús de les noves tecnologies.
8. Metes compartides. Optimitzar els recursos humans, materials i espacials.
9. Interculturalitat partint de la diferència. Conèixer la pròpia cultura i la resta de cultures establint nexes comuns i respectant les diferents identitats culturals.
10. Principis de l'aprenentatge dialògic: Diàleg igualitari, intel·ligència cultural, transformació, creació de sentit, igualtat de les diferències, solidaritat i dimensió instrumental.

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

5. Línia pedagògica

La línia metodològica del centre té quatre eixos; metodologies participatives, classe magistral i l'ús de les TIC com a eina d'aprenentatge en l'aula i la implementació de grups interactius i tertúlies dialògiques literàries en totes les aules el centre.

Existeix un consens entre tot el professorat d'aplicar totes les actuacions educatives d'èxit, però tant grups interactius com a tertúlies dialògiques, serien les dues actuacions que estan més properes a l'àmbit metodològic, tenint clar que no són metodologies, sinó formes d'organitzar l'aula.

La implementació de les AEE, va de la mà de l'aplicació, en el dia a dia del centre dels set principis de l'aprenentatge dialògic.

- Diàleg igualitari.
- Intel·ligència cultural.
- Transformació.
- Dimensió instrumental.
- Creació de sentit.
- Solidaritat.
- Igualtat de diferències.

Existeix en part de l'assemblea de professorat una necessitat d'implementar el treball per projectes de recerca de Miguel López Melero i la recerca, com a eines d'aprenentatge.

Des del canvi que s'ha produït en el centre, en els últims anys, a models més inclusius i participatius, a poc a poc la metodologia és un debat obert dins de l'assemblea de professorat.

Des del curs 2015-16, els acords a nivell metodològic per part de l'assemblea de professorat són els següents:

- En educació infantil, treballar totes les àrees a través dels projectes de recerca del projecte Roma.
- En primer i segon de primària treballar les ciències naturals i ciències socials a través de la recerca, amb l'ús de les TIC com a eina necessària per al nostre

---

Carrer Escalante, 329- Baix
46011 Cabanyal València
Telèfon: 96.371.07.22 Fax: 960.650.691

www.santiagoapostolcabanyal.es
colegios@santiagoapostolcabanyal.es

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

alumnat.

-En tercer i quarta de primària treballar les ciències naturals i socials a través de les TIC.

-Implementació de la plataforma *GRAMMATA en diferents assignatures, com a eina TIC.

-Formació a l'alumnat en les 10 claus de la socialització preventiva, com a eines per a complir la norma de la Comunitat d'Aprenentatge, "M'agrada que em tractes bé".

Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge

6. Projectes del centre

6.1 Projectes del centre

- 6.1.1 RadioEscalante 329.
- 6.1.2 Aula Eso
- 6.1.3 Actuacions psicopedagògiques: EE dins de l'aula.
- 6.1.4 Equip de fútbol.
- 6.1.5 Programa d' Inserción laboral.
- 6.1.6 Programa de reutilització de llibres.

6.1.1 RadioEscalante 329.

<http://www.santiagoapostolcabanyal.es/radio-escalante-329/>

Aquest projecte, proposa una tasca per a la ràdio escolar fonamentada en els 7 principis de l'aprenentatge dialògic: Diàleg igualitari, intel·ligència cultural, transformació, dimensió instrumental, creació de sentit, solidaritat, igualtat de diferències. Es treballa entorn de la ràdio escolar del centre que desenvolupa principalment la competència lingüística; així com també, de forma transversal, la competència digital.

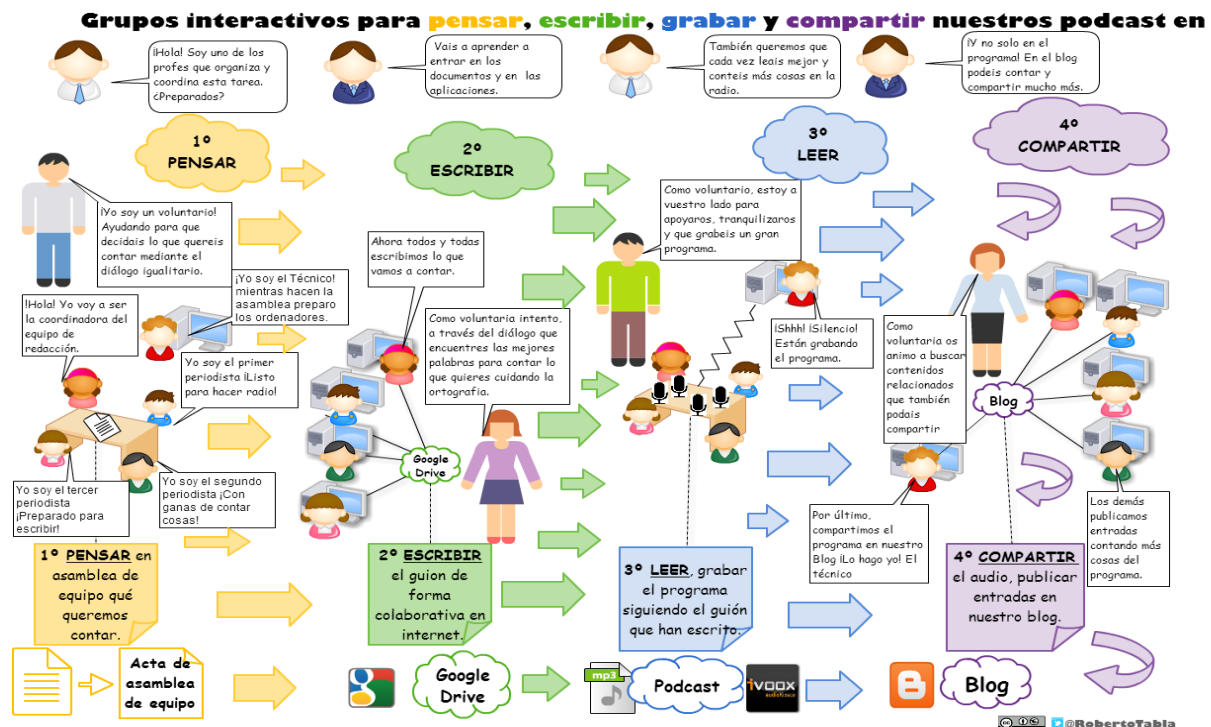
La tasca proposa per a l'alumnat d'aquesta aula, on van a aparèixer diferents persones que van a dinamitzar els seus aprenentatges a través de les interaccions i entorn de la creació d'un programa de ràdio. Amb aquesta participació de persones adultes i d'alumnes i alumnes més capaces, des d'una perspectiva d'igualtat, l'alumnat que participa en l'espai pot construir els seus propis textos recolzats en la interacció amb altres persones, amb l'objectiu de llegir-los i difondre'ls en la ràdio de la seua comunitat. D'aquesta forma s'afavoreix la creació de sentit personal i social. Són els xiquets i xiquetes els que decideixen que volen explicar, la qual cosa afavoreix la posada en valor de la seua intel·ligència cultural.

Sota la dimensió instrumental d'escriure i llegir les seues pròpies informacions, la ràdio escolar es desenvolupa entorn d'una mateixa fi, realitzar un informatiu escolar sobre la vida en l'escola per a explicar-li-ho a la seua comunitat. Amb aquesta difusió, l'alumnat desenvolupa els valors de transformació i de solidaritat.

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apóstol
Comunitat d'aprenentatge**

El projecte situa a l'alumnat, des de l'aprenentatge dialògic i des d'un mitjà com el radiofònic, cap a una societat que actualment requereix de persones que adquirisquen habilitats relacionades amb l'ús d'eines tecnològiques i el maneig que amb elles facen de la informació que tenen al voltant. "En un món en el qual des de qualsevol lloc i en qualsevol moment podem tenir accés a molta més informació de la qual és possible guardar en la memòria, l'ensenyament i l'aprenentatge del model enciclopedista no és útil. Si volem que el nostre alumnat tinga èxit en la societat de la informació hem d'enfocar l'ensenyament al desenvolupament d'habilitats vinculades a la selecció i processament de la informació, no a la memorització d'aqueixa informació." (*Aubert i uns altres. 2008: *pp 39 i 40).

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

6.1.2 Aula de la ESO.

<http://www.santiagoapostolcabanyal.es/proyecto-de-la-eso/>

Objectius:

1. Proporcionar els coneixements necessaris i possibilitar l'adquisició de destreses, tècniques i habilitats per a l'enteniment, valoració, respecte, gaudi i major convivència amb un mateix, amb els altres i amb el seu mitjà.
2. Fomentar l'esperit de col·laboració i d'equip, la participació i la solidaritat, l'adquisició de tècniques, normes i hàbits de treball individual i *grup.
3. Despertar un interès per una formació específica que els permeta obtenir una opció laboral digna a mitjà termini
4. Afermar i desenvolupar el nivell cultural dels alumnes.
5. Manifestar actituds de respecte i valoració crítica cap a les pròpies creacions i les dels altres.
6. Analitzar amb sentit crític la informació continguda en fonts d'ús quotidià.
7. Desenvolupar habilitats per a obtenir informació específica sobre fets o fenòmens concrets.
8. Actuar amb autonomia en les activitats habituals i en la interacció amb el grup, prenent iniciatives positives i reconeixent el valor de fer bé les coses.
9. Augmentar les habilitats socials dels alumnes per a afavorir tant les seues relacions entre ells com les seues interaccions amb els adults.
10. Fomentar actituds de respecte cap als seus propis companys i cap als adults.
11. Col·laborar en la planificació de les activitats del grup, assumint amb responsabilitat els compromisos adquirits, valorant la responsabilitat com a afirmació de la pròpia personalitat i de la maduració.
12. Crear hàbits de treball.

6.1.3 Actuacions psicopedagògiques: EE dins de l' aula.

Carrer Escalante, 329- Baix
46011 Cabanyal València
Telèfon: 96.371.07.22 Fax: 960.650.691

www.santiagoapostolcabanyal.es
colegios@santiagoapostolcabanyal.es

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

Des del passat 13 de gener de 2014, hem organitzat els recursos personals de dins de l'aula.

L'alumnat amb necessitats educatives especials està rebent dins de la seua aula de referència, tots els suports que hem pogut organitzar, per a tractar que aqueix alumn@ puga seguir la classe, amb els mateixos materials que els seus companer@s i sense adaptacions.

Professorat de pedagogia terapèutica, logopeda, tècniques d'integració social, professorat de pràctiques i voluntariat especialitzat fan possible poder arribar a moltíssims alumn@s, amb un gran esforç i treball de coordinació.

Des de la nostra idea d'escola, és un pas més que ens va a ajudar a millorar els nivells del nostre alumnat i sobretot al fet que ells mateixos, vegem que són capaços de fer el mateix treball que els seus companys/as.

Algú va dir... "Les persones canvien quan s'adonen del potencial que tenen per a canviar les coses."

Les adaptacions curriculars les anem a realitzar únicament fóra de l'horari lectiu amb una coordinació directa entre el tutor , el professorat d'educació especial i la família de l'alumnat, amb l'alumnat que tinga discapacitat

intel·lectual diagnosticada.

6.1.4 Equip de Fútbol

Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge

L'equip de futbol sala del Santiago Apòstol va nàixer en la temporada 2014/2015, com un projecte esportiu/educatiu destinat als cursos de 5º i 6º d'educació primària, amb la finalitat de millorar els següents aspectes a través de l'esport:

- Millorar la convivència en el centre, treballant valors com el respecte, companyonia, tolerància, etc

-Eliminar/reduir: conflictivitat, absentisme.

-Millorar resultats acadèmics.

El projecte va començar amb dos entrenaments setmanals en les instal·lacions de el "Club de Futbol Malvarrosa", durant aqueix any disputem diferents partits amistosos.

Després d'un any i d'una valoració positiva d'aquest projecte, seguim avance i ens inscrivim en la lliga municipal de l'ajuntament para tingueren majors motivacions compartint espais d'oci amb esportistes de la seua edat en una lliga molt més motivadora.

Actualment, comptem amb dos equips, un equip amb els alumnes de 6º de primària i 1ª ESO, i un altre equip amb els alumnes de 4º i 5º de primària.

Tots dos equips entrenen dos dies a la setmana en les instal·lacions del Col·legi "Escola Pia Malvarrosa".

A més, l'equip format pels alumnes més majors, disputa una lliga "Lliga de Jocs Esportius", en la qual juguen un partit setmanalment contra alumnes d'altres col·legis.

cal destacar que tot aquest projecte ha sigut possible gràcies a la col·laboració de:

Agraïm l'esforç durant l'any 2015:

1-El col·legi "Escola Pia Malvarrosa", que ens cedeix les instal·lacions, tant per a la realització dels entrenaments com per a la disputa dels partits.

2- Les empreses:

- "SingularStays"

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge
– "Texas Borja"**

3- La dedicació dels nostres entrenadors Javi, Miguel, Xavi i Victor, és clau perquè aquest projecte seguisca avance, sense ells no hi hauria projecte.

4- Particulars que han afavorit l'inici del projecte.

Durant l'any 2016, aquest projecte va a seguir avant gràcies a la signatura del Conveni amb la Penya Valencianista de la Solidaritat.

6.1.5 Programa d' Inserción laboral.

<http://www.santiagoapostolcabanyal.es/insercion-laboral/>

Des del curs 2008-2009 en el Col·legi Santiago Apòstol es va iniciar un procés de transformació en cap a enfocaments inclusius i interculturals amb la participació de tota la comunitat.

Seguim avançant en l'anàlisi i reflexió sobre els aspectes organitzatius, culturals i curriculars més rellevants per a la construcció d'una escola de qualitat per a tots, des del respecte a la diversitat. Igualment volem aconseguir després d'aquesta labor de reflexió, un darrere l'altre, els somnis que no fa molt desitgem.

Actualment estem immersos en un procés de transformació en una Comunitat d'Aprenentatge, que ens marca el camí a seguir.

En el col·legi, estem posant en pràctica totes les actuacions d'èxit de les comunitats d'aprenentatge, basades en el projecte INCLUD-ED, presentat al desembre de 2011 en el parlament europeu.

Des d'octubre de 2012 formem part de la xarxa de Comunitats d'Aprenentatge i seguim dia a dia treballant perquè aquest procés de transformació siga l'avantsala que el nostre alumnat pugua accedir al món laboral amb garanties.

En paral·lel a tot aquest procés ha anat sorgint la necessitat de donar una oportunitat de seguir formant-se als xics i xiques gitanos i gitanes, del barri i antics alumnes del centre, els qui estan sent un autèntic exemple per a la resta de l'alumnat del centre i les seues famílies.

Des del curs 2011-12 on per primera vegada cinc alumnes nostres eixien a realitzar la secundària ordinària a diferents centres de la zona, han hagut molts *sinsabores

Carrer Escalante, 329- Baix
46011 Cabanyal València
Telèfon: 96.371.07.22 Fax: 960.650.691

www.santiagoapostolcabanyal.es
colegios@santiagoapostolcabanyal.es

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

però seguim convençuts de lluitar per obrir una nova via, la via d'estudiar i obtenir el graduat escolar.

Per a açò treballem dia a dia, per a millorar els nivells acadèmics del nostre centre educatiu en convivència i aprenentatge.

Hem creat un pla d'inserció laboral, orientat a generar exemples dins de la Comunitat educativa que reforcen la idea que estudiar facilita les oportunitats i genera un futur més amable per a les nostres vides.

Actualment dels deu educador@s de menjador que té el centre, pràcticament la meitat són gitanos i gitanes del barri que han titulat en secundària i continuen els seus estudis post-obligatoris.

Gràcies a la Fundació Universitas, el curs 14-15 , un alumne i el curs 15-16 dos antics alumne@s del centre que han titulat en secundària i segueixen els seus estudis post-obligatoris, realitzen funcions de educadore@ en la escola matinerana, grups interactius i centre de vesprada.

Podeu llegir més informació d'aquest programa, "Avançant Junts" , de la Fundació Universitas, punxant en aquest enllaç. Necessitem de la vostra col·laboració per a poder seguir mantenint actiu aquest programa.

Aquesta mateixa fundació també els facilita suport docent per als graus mitjans que estan cursant.

L'objectiu d'aquest pla d'inserció laboral, va lligat al compromís dels joves de seguir amb estudis post-obligatoris per a donar exemple als seus germans i familiars menors.

Aquest exemple ja és una realitat en la nostra Comunitat Educativa, però és un camí difícil i amb moltes pedres en el camí.

En la nostra Comunitat educativa ja s'ha generat una minúscula transformació socio-educativa, és a dir antics alumnes que titulen en secundària i el mercat laboral els obri les portes amb objectiu de seguir estudiant i de donar exemple a la resta de la Comunitat.

Aquests alumnes i alumnes són exemples de transformació per a tot l'alumnat del centre i del barri, ja que gràcies al seu esforç i treball han aconseguit iniciar-se un

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apóstol
Comunitat d'aprenentatge**
camí en la vida gràcies als estudis.

6.1.6 Programa de reutilització de llibres.

Des de l'any 2001, que el Centre es denomina CAUS duem a terme un programa de reutilització de llibres a través d'aula del centre educatiu.

Anem actualitzant el material en la mitjana de les possibilitats econòmiques de manera gradual, amb l'objectiu de malgrat les barreres econòmiques tractar que el nostre alumnat pugua comptar amb els millors materials perquè es puguen produir els millors aprenentatges.

Per tot açò en les assignatures de Religió, Ciències Naturals, Ciències Socials i Música treballem amb materials en la majoria dels casos.

En les altres assignatures, combinem sempre el llibre amb activitats preparades pel professorat.

6.2 Més temps més espais

6.2.1 Escola matinerana.

<http://www.santiagoapostolcabanyal.es/programa-de-duchas-y-desayunos/>

Des d'octubre de 2013 comptem amb la sort de tenir una Escola matinerana, gratuïta i de lliure accés per a tot l'alumnat del centre des de les 8h fins a les 8.45h tots els dies del curs.

Els objectius d'aquest programa són els següents:

Col·laborar en el desenvolupament de serveis del nostre centre educatiu que redunde en la millora de la qualitat educativa.

Participar en les mesures tendents a facilitar la conciliació de la vida laboral i familiar, ajustant els horaris escolars a les exigències dels horaris laborals.

- Enriquir el projecte educatiu del nostre centre, incorporant al mateix la realització d'activitats que introduïsquen l'educació en la salut, afavorint els hàbits d'higiene personal oci. Duent a terme el programa de dutxes on amb la col·laboració de dos auxiliars de benestar social de l'Ajuntament de València, diàriament es dutxen 40 xiquets i xiquetes, se'ls proporciona roba neta i es reben tractament antiparasitari.
- Crear instruments per a remoure els obstacles que impedisquen la integració

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol**

Comunitat d'aprenentatge

de la dona en la vida laboral.

- Fomentar l'autonomia dels xiquets tant a l'hora de prendre el desdèjuni com en el moment de desplaçar-se pels diferents espais utilitzats per a realitzar el servei.
- Facilitar la integració i col·laboració dels xiquets i xiquetes de diferents edats.
- Dur a terme el programa de dutxes, amb auxiliars de benestar social de l'Ajuntament de València.

Les activitats que es realitzen són les següents:

Jocs Educatius. Es realitzaran gran varietat de jocs adaptats als alumnes segons les seues edats.

Taller de Lectura. Es llegiran contes al llarg de la setmana i posteriorment comentar-los fomentant el diàleg entre els xiquets i xiquetes.

Dins de la Escola matinerana tot l'alumnat que participa, té l'opció de desdèjuna , així com tot l'alumnat que participa del centre de vesprada, se li facilita el berenar.

Gràcies al treball en xarxa i a l'esforç de moltes entitats i associacions i particulars, any rere any aconseguim ampliar l'estada del nostre alumnat en el centre, i millorar les seues condicions de vida.

Especialment la Fundació Secretariat Gitano col·labora amb el nostre centre des de fa diversos cursos, fent possible molts programes soci-educatius.

Actualment el nostre centre roman obert de dilluns a dijous de 8h a 18h, i els divendres de 8h a 16.30h ampliant els espais de convivència i aprenentatge.

En l'horitzó, tenim clar que conforme augmente horari, millorarà les condicions de vida del nostre alumnat, el seu èxit escolar i la convivència en el dia a dia del centre.

6.2.2 Centre de Vesprada.

<http://www.santiagoapostolcabanyal.es/actividades-de-tarde/>

Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apóstol
Comunitat d'aprenentatge

Dins de l'actuació d'èxit , de les **Comunitats d'Aprenentatge, participació educativa de la comunitat**, englobem aquesta activitat. El nostre alumnat acaba les classes a les 16.30h, i per a aquest curs ens hem marcat com a objectiu que el centre romanga obert tots els dies fins les 18h.

I així poder ampliar els espais d'aprenentatge així com els espais de diàleg i convivència.

De Dilluns a Dijous La **Biblioteca Tutoritzada** permaneceix oberta des de les 16.30h fins a les 18h i els divendres de 14.30h a 16.15h.

A més tindrem tallers de repàs escolar per a alumnat, Informàtica per a adults, alfabetització per a adults, preparació per a la prova oficial del graduat escolar per a majors de 17 anys de la Conselleria d'Educació, tallers de lectura per a alumnat, entre altres tallers.

Estem oberts a noves propostes per part de voluntaris i ONGS. En les activitats de vesprada col·laborem amb nosaltres la Fundació Dasyc i Fundació Universitas, Cooperació Internacional, el Col·legi Major L'Albereda, CSU, Fundació Secretariat Gitano, així com voluntariat a nivell particular.

Els dimecres i divendres de 16.30h a 18h, comptem amb el programa de l'Ajuntament de València, "**En Eixir de Classe**".

Est és el tercer curs que està en marxa el Centre de vesprada de la nostra comunitat d'aprenentatge, per a aquest curs 2014-2015. romandrà obert des del 06-10-14 fins a final de curs.

Tots els recursos de la comunitat s'optimitzen i rendibilitzen per a poder oferir més temps d'aprenentatge ampliant l'horari i possibilitant en les aules la presència de tots els agents que puguem millorar un aprenentatge determinat. S'organitzen biblioteques tutoritzades i aules digitals en el centre escolar en les quals voluntariat, i altres agents col·laboren permetent que aquesta biblioteca tutoritzada estiga oberta més temps; en les activitats de temps lliure es reforcen determinats valors i aprenentatges acordats; l'aula d'informàtica s'obri més temps, tant per a ús de l'alumnat com de familiars o altres agents.

6.2.3 Taller de Mig Dia

Carrer Escalante, 329- Baix
46011 Cabanyal València
Telèfon: 96.371.07.22 Fax: 960.650.691

www.santiagoapostolcabanyal.es
colegios@santiagoapostolcabanyal.es

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apóstol
Comunitat d'aprenentatge**

<http://www.santiagoapostolcabanyal.es/talleres-miiodia/>

D'octubre a maig, mentre aquesta obert el nostre menjador, des de fa diversos anys intentem proposar als alumnes en el temps de migdia un ventall de tallers el més gran possible; Des d'Informàtica, Radio Escalante 329, *lecto-escritura, murals, fotografia, fins a Cineforum, entre uns altres.

Els tallers amb alumnes de 7 a 14 anys es realitzen de 12.30h a 13.50h, de dilluns a dimecres i de 13.15h a 13.50h dijous i divendres.

6.2.4 Biblioteca i Aula Informàtica Tutoritzades

<http://www.santiagoapostolcabanyal.es/biblioteca-tutorizada/>

“acudeixen alumnes i alumnes voluntàriament per a poder realitzar les tasques escolars, resoldre dubtes, arribar llocunes acadèmiques...” (*Aretxaga i *Landaluce, 2005:214), i poden estar a càrrec del professorat o d'algun voluntari, familiar, etc... Es tracta que les biblioteques siguen aprofitades com a lloc per a interaccionar amb altres companys, amb algun adult o voluntari, amb el professor... de manera que es convertisquen en espais de màxim aprofitament educatiu, on acudisquen els alumnes i alumnes a estudiar, comentar dubtes, llegir, xarrar sobre algun tema...”

6.2.5 Aula Promociona Secundaria.

<http://www.santiagoapostolcabanyal.es/aula-promociona-de-secundaria/>

Tots els dimecres i dijous de 15 a 16:45, es duu a terme en la nostra comunitat d'aprenentatge, amb la col·laboració de la Fundació Secretariat Gitano, un espai denominat Aula Promociona, en el qual es reuneixen 10 ex-alumnes/as del col·legi, que es troben cursant actualment 1º i 2º de l'ESO en els IES Isabel de Villena i IES Serpis .

Est és un espai de suport i reforç escolar de qualitat, on l'alumnat vas agafar regularment amb la finalitat d'obtenir millors resultats acadèmics, a més de treballar amb ells l'adquisició d'habilitats per a l'aprenentatge i d'hàbits, ritmes i normes que faciliten l'adaptació escolar així com la seua continuïtat i permanència en el sistema educatiu. Es pretén un acompanyament que facilite l'assoliment del títol de graduat en ESO i la seua continuïtat amb èxit en estudis *postobligatorios.

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

Aquesta activitat pertany al programa PROMOCIONA, que té com un dels seus principis bàsics la normalització com a criteri d'intervenció, principi que ha sigut definit amb la finalitat que l'alumnat amb el qual es treballa en el programa participe en igualtat de condicions en els recursos i serveis establits per al conjunt dels ciutadans.

Així doncs, a través d'aquest recurs, es pretén la consecució d'un doble objectiu; d'una banda es treballa la millora de competències curriculars, i d'altra banda, de forma coordinada tant amb els Orientadors Educatius dels centres, com amb els tutors i professors, es treballa la incorporació a serveis de suport normalitzats i la superació de les dificultats que puguen tenir en aquest procés.

Per a dur a terme tot açò, és fonamental el suport i respaldar de les famílies, doncs sense elles, tot aquest procés no tindria sentit. Així els alumnes i les seues famílies són els principals actors d'aquest programa, encara que la col·laboració i el treball conjunt amb els centres educatius és la clau d'èxit.

7. Menjador

El menjador Escolar és un servei educatiu complementari que atén als següents objectius:

Educació per a la Salut:

- Atendre als alumnes en les seues necessitats pròpies sobre el servei de menjador: condícia, repartiment del menjar, etc..
- Aconseguir hàbits de condícia i higiene en l'alimentació, normes d'urbanitat i modals en la taula; alhora que comportaments socials o col·lectius de respecte als altres i a les coses..
- Programar activitats d'oci en els temps de menjador que propicien les relacions de convivència i cooperació entre els alumnes

Educació per a la Convivència:

- Adquirir i posar en pràctica hàbits de convivència i cooperació en les tasques comunes.
- Fomentar la companyonia i les actituds de respecte i tolerància cap a tots els

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol**

Comunitat d'aprenentatge

membres de la Comunitat Escolar

- Aconseguir un ambient sense molt soroll, evitant crits i dialogant de forma distesa.
- Cuidar i respectar els locals, mobiliaris, estris i utensilis d'ús comú.

Educació per a l'Oci:

- Crear hàbits i proporcionar estratègies per a la utilització correcta del temps lliure.
- Planificar activitats d'oci i temps lliure que contribuïsquen al desenvolupament harmònic de la personalitat i al foment de la participació, la companyonia, el respecte, i la tolerància.

8. Responsabilitat social (Voluntariat, col·laboracions)

- **VOLUNTARIAT**

Tots els recursos de la comunitat es fan més rendibles per a poder oferir més temps d'aprenentatge ampliant l'horari i possibilitant en les aules la presència de tots els agents que puguen millorar un aprenentatge determinat.

Es poden organitzar biblioteques tutoritzades i aula digitals en el centre escolar en les quals voluntariat, equips de suport o reforç municipals i altres agents col·laboren permetent que aquesta biblioteca tutoritzada estiga oberta més temps; en les activitats de temps lliure es reforcen determinats valors i els aprenentatges acordats; l'aula d'informàtica s'obri més temps, tant per a ús de l'alumnat com de familiars o altres agents; persones dels serveis municipals participen en les comissions mixtes o es reuneixen amb representants d'elles periòdicament el que els ajuda a planificar millor les seues actuacions en el barri o municipi i oferir més espais educatius.

El temps d'aprenentatge més enllà de l'aula té molt a veure amb uns programes d'acompanyament i reforç rigorosos, per açò cal continuar donant-los la importància que tenen i observant la seua millora, controlant la presència de l'alumnat en els mateixos.

Carrer Escalante, 329- Baix
46011 Cabanyal València
Telèfon: 96.371.07.22 Fax: 960.650.691

www.santiagoapostolcabanyal.es
colegios@santiagoapostolcabanyal.es

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apóstol
Comunitat d'aprenentatge**

El voluntariat és la columna vertebral de la nostra comunitat d'aprenentatge, sent una gran part dels nostres programes els que es nodreixen d'aquest voluntariat.

Des del curs 2011-12, tenim una mitjana superior a cent persones voluntàries cada curs.

Comptem amb voluntariat en diferents programes i actuacions; *Escola *matinera, Centre de Vesprada, Taller de Migdia, Biblioteca i Aula Informàtica Tutoritzades, Aula Promociona Secundària.

En altres projectes; *Radio Escalante 329, Banda i Aula de l'ESO.

Per descomptat, també en les actuacions educatives d'èxit.

- **COLABORACIONS**

Per completar, destacar ONGS que colaboren, en la importància del treball en red com a mesura de la millora de les condicions de vida de les persones.

<http://www.santiagoapostolcabanyal.es/donaciones/>

ANNEX I Principis de l'aprenentatge dialògic

Paulo Freire és el pedagog més important d'aquest segle. Freire va desenvolupar una perspectiva dialògica en l'educació ja en els anys seixanta.

Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge

Algunes vegades s'ha entès aqueixa aportació en forma restringida, limitant-la al diàleg entre professorat i alumne/a dins de la classe. No és ni ha sigut mai així; el diàleg proposat per Freire no queda reclòs entre quatre parets sinó que abasta al conjunt de la comunitat d'aprenentatge incloent pares, mares, altres familiars, voluntariat, uns altres i altres professionals, a més d'alumnat i professorat. Tots influeixen en l'aprenentatge i tots i totes han de planificar-ho conjuntament.

Habermas (1987-1989/1981) desenvolupa una teoria de la competència comunicativa on demostra que totes les persones són capaces de comunicar-se i generar accions. Totes les persones posseïm habilitats comunicatives, enteses com aquelles que ens permeten comunicar-nos i actuar en el nostre entorn. A més de les habilitats acadèmiques i pràctiques existeixen habilitats cooperatives que coordinen accions a través del consens.

En aquelles situacions no mediatitzades pel poder o pels diners es donen constantment accions comunicatives. A través del diàleg intercanviem, modifiquem i creguem significats posant-nos d'acord sobre ells. Moltes persones hem après a manejar un ordinador sense assistir a un curs acadèmic. En algunes ocasions ho hem fet experimentant i amb l'ajuda d'un manual. Però aquest procés, en ser una habilitat nova, ha sigut difícil i ens ha impedit prosseguir aquest aprenentatge pràctic. En aquests casos hem recorregut a algú que ens explicara, per exemple, com guardar un arxiu. A través del diàleg hem anat aprenent comunicativament. No obstant açò, davant les nostres reiterades preguntes el nostre amic ens ha proposat quedar un dia per a explicar-nos tots els dubtes. Ha planificat l'ordre en què ens explicaria els conceptes. No obstant açò, aquesta planificació no ha sigut rígida, sinó que en funció del diàleg s'ha anat replantejant l'aprenentatge. Per tant, l'aprenentatge comunicatiu inclou, alhora, habilitats pràctiques i habilitats similars a les acadèmiques. (CREA, 1995-1998)

Amb l'aparició de l'escola i la ciència objectivista sorgeix la figura del professor/a-subjecte al que s'atribueix la capacitat de planificar els processos d'aprenentatge dels alumnes/as-objecte. El sistema educatiu, per a transmetre els coneixements, s'ha basat majoritàriament en la racionalitat instrumental. Els experts i les expertes són els que decideixen què, com i quan s'aprèn. En l'exemple de l'ordinador, el professor/a decidirà els objectius, continguts, metodologia i avaluació que crea més adequats d'acord amb les teories que considera vàlides des de la seua postura de professional de l'educació. No explicarà com guardar un arxiu fins al moment en què ho tinga previst, independentment de l'interès i la necessitat que tinguen alumnes i alumnes d'aqueix coneixement. Fins i tot en ocasions

Col·legi Parroquial Diocesà

Santiago Apòstol

Comunitat d'aprenentatge

atribuirà a les deficiències de l'alumnat que no hagen après els continguts transmesos.

Igualment, les habilitats pràctiques pateixen un biaix quan es basen en l'acció *teleològica. Quan, en comptes de raonar com es guarda un arxiu, simplement preguntem o ens diuen què tecla hem de picar, l'acció serveix per a aconseguir un objectiu concret.

Ens trobem doncs, amb habilitats comunicatives en sentit estricte, habilitats acadèmiques i habilitats pràctiques. Les dues últimes poden estar basades en l'acció comunicativa (basada en la racionalitat comunicativa) o en canvi, estar esbiaixades cap a l'acció teleològica (basada en la racionalitat instrumental).

L'aprenentatge que es deriva de la utilització i el desenvolupament de les habilitats comunicatives és l'aprenentatge dialògic. Es dona en contextos acadèmics, pràctics o en altres contextos de la vida quotidiana. En el cas de l'ordinador, el grup, del com forma part el/la coordinador/a, decidirà què i de quina forma desitja aprendre.

Totes les persones implicades aportaren els seus coneixements pràctics, teòrics i comunicatius. La persona coordinadora ha de consensuar els seus coneixements pedagògics, sociològics, psicològics i epistemològics amb la resta basant-se en pretensions de validesa.

Resulta evident que en el context escolar i dins del sistema educatiu de la societat industrial han ocupat un lloc privilegiat les habilitats que hem denominat acadèmiques, per la seua pròpia concepció. Aquestes habilitats han sigut molt més potenciades i facilitades que les habilitats pràctiques. De totes maneres, hem d'apuntar que de cap manera és incompatible la utilització d'habilitats acadèmiques amb l'ocupació de les comunicatives. De fet, les habilitats comunicatives engloben, pres el concepte d'una manera genèrica, tant a les habilitats pràctiques com les acadèmiques. El sistema educatiu tradicionalment ha utilitzat les habilitats acadèmiques de manera bastant allunyada de l'aprenentatge dialògic. Tot aprenentatge pot desenvolupar-se de manera *dialògica i comunicativa tant si es basa en habilitats acadèmiques com a pràctiques.

L'educació en la societat de la informació ha de basar-se en la utilització d'habilitats comunicatives, de tal manera que permeta participar més activament i de forma més crítica i reflexiva en la societat. En la societat de la informació, si

Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apóstol
Comunitat d'aprenentatge

pretenem superar la desigualtat que genera el reconeixement d'unes determinades habilitats i l'exclusió d'aquelles persones que no tenen accés al processament de la informació, hem de reflexionar en relació a plantejar què tipus d'habilitats s'estan potenciant en els contextos formatius, i si amb açò es facilita la interpretació de la realitat des d'una perspectiva transformadora.

Centrar les expectatives educatives en la formalitat dels continguts curriculars implica necessàriament impedir als grups desfavorits l'accés al desenvolupament social. Aquelles persones que se senten limitades en el seu bagatge educatiu tendeixen a generar una autopercepció negativa de partida, que les manté en una situació d'infravaloració i d'impossibilitat d'exercir com subjectes pensants i que actuen en els diversos àmbits de la dinàmica social.

Per a la generació d'un aprenentatge dialògic han de donar-se els següents principis:

El diàleg igualitari en què les diferents aportacions són considerades en funció de la validesa dels arguments i no des de criteris com la imposició d'un saber culturalment hegemònic a través de la relació autoritària i jeràrquica que el professor o la professora determinen el que és necessari aprendre i marquen tant els continguts com els ritmes d'aprenentatge.

La intel·ligència cultural és un concepte més ampli d'intel·ligència que els habitualment utilitzats, no es redueix a la dimensió cognitiva basada en l'acció teleològica sinó que contempla la pluralitat de dimensions de la interacció humana. Engloba a la intel·ligència acadèmica i pràctica i les altres capacitats de llenguatge i acció dels éssers humans que fan possible arribar a acords en els diferents àmbits socials.

La transformació ja que l'aprenentatge dialògic transforma les relacions entre la gent i el seu entorn. És un aprenentatge que es basa en la premissa de Freire (1997/1995) que les persones som éssers de transformació i no d'adaptació.

L'educació i l'aprenentatge han d'estar enfocats cap al canvi per a trencar amb el discurs de la modernitat tradicional basat en teories conservadores sobre la impossibilitat de la transformació amb arguments que només consideraven la forma com el sistema es manté a través de la reproducció o bé des del punt de vista que nosaltres hem de ser objecte d'una concientització per part d'algun líder carismàtic o professor/a inquiet/al fet que ens il·luminarà amb la seua saviesa obrint-nos els ulls a la realitat. La modernitat dialògica defensa la possibilitat i conveniència de les transformacions igualitàries com a resultat del diàleg.

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

La dimensió instrumental no s'obvia ni es contraposa a la *dialògica. L'aprenentatge dialògic abasta tots els aspectes que s'acorden aprendre. Així doncs, inclou la part instrumental que es veu intensificada i aprofundida des de la crítica a la colonització tecnocràtica de l'aprenentatge.

La creació de sentit és un altre dels principis de l'aprenentatge dialògic. Per a superar la colonització del mercat i la colonització burocràtica i evitar que s'impose una lògica utilitarista que es reafirme a si mateixa sense considerar les identitats i individualitats que tots/as posseïm cal potenciar un aprenentatge que possibilita una interacció entre les persones dirigida per elles mateixes creant així sentit per a cadascun de nosaltres.

La solidaritat com a expressió de la democratització dels diferents contextos socials i la lluita contra l'exclusió que es deriva de la dualització social és l'única base en què es pot fonamentar un aprenentatge igualitari i dialògic.

La igualtat de diferències és contrària al principi de diversitat que relega la igualtat i que ha regit algunes reformes educatives. La cultura de la diferència que oblida la igualtat porta al fet que, en una situació de desigualtat, es reforça com a divers el que és *exclusor, adaptant i no transformant i creant, en moltes ocasions, majors desigualtats.

El pas a l'aprenentatge dialògic suposa englobar els aspectes positius de l'aprenentatge significatiu superant-los en una concepció més global que porta a plantejar-se una acció conjunta i consensuada de tots i totes els i les agents d'aprenentatge que interactuen amb l'alumnat seguint els principis a dalt esmentats.

Entre les transformacions que aqueix avanç suposa estan les següents:

l'acció conjunta de professorat, familiars, grups d'iguals i altres entitats i col·lectius de la creació de condicions d'aprenentatge de totes les xiquetes i xiquets

la formació de tots/as els/les agents d'aprenentatge en lloc de restringir-la al professorat, exclouent a altres sectors.

Resulta indubtable que l'aprenentatge de l'alumnat depèn cada vegada més del conjunt de les seues interaccions i no solament de les quals es produeixen en l'aula. També és clar que la coordinació dels diferents agents d'aprenentatge augmenta molt el rendiment escolar i enforteix les xarxes de solidaritat i els objectius igualitaris.

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

ANEXO II ACTUACIONS EDUCATIVES D' ÈXIT

- Grups interactius

Els grups interactius és la forma d'organització de l'aula que dona els millors resultats en l'actualitat quant a la millora de l'aprenentatge i la convivència. A través dels grups interactius, es multipliquen i diversifiquen les interaccions, alhora que augmenta el temps de treball efectiu. Es caracteritzen per ser una organització inclusora de l'alumnat en la qual es compta amb l'ajuda de més persones adultes a més del professor o professora responsable de l'aula. D'aquesta manera, s'aconsegueix evitar la segregació i competitivitat que es genera en traure a l'alumnat etiquetat com a "difícil" o "lent" de l'aula per a aplicar-li adaptacions curriculars i que ha donat lloc a un augment del fracàs escolar (especialment de l'alumnat segregat) i de conflictes. Per contra, en els grups interactius s'aconsegueix desenvolupar, en una mateixa dinàmica, l'acceleració de l'aprenentatge per a tot l'alumnat en totes les matèries, els valors, les emocions i sentiments com l'amistat.

En l'aula es realitzen agrupacions heterogènies quant a nivell d'aprenentatge, gènere, cultura, etc. d'alumnes i alumnes. En cada grup es realitza una activitat concreta curta de temps mentre una persona adulta (voluntària, familiar, un altre professorat o professional d'un altre àmbit) tutoritza el grup assegurant que treballen l'activitat i que es desenvolupe aprenentatge entre iguals. En ser grups heterogenis, sempre hi ha estudiants que acaben abans l'activitat, amb el que la persona que tutoritza el grup s'encarrega que ajuden als seus companys i companyes, generant un diàleg i unes interaccions que acceleren l'aprenentatge de tot l'alumnat i no solament del que va més retardat. Habitualment (no és imprescindible), quan passa un temps prèviament determinat pel professor o la professora (15 o 20 minuts depenent del temps previst per a cada activitat) cada grup s'alça de la taula i se senta en una altra, canviant d'activitat i de persona tutora amb el que, al final de la sessió, han pogut realitzar 4 o 5 activitats diferents sobre un tema en concret que s'estiga treballant en aqueixa sessió.

(<http://utopiadream.info/ca/actuaciones-de-exito/grupos-interactivos/>)

- Tertúlies (literaries, pedagògiques i musicals) dialògiques

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

La metodologia de les tertúlies parteix de la lectura dialògica de les obres de la literatura clàssica universal, és a dir la lectura d'un text donant-li un sentit, compronent i aprofundint en la interpretacions que fa la persona d'una forma crítica, promovent un diàleg igualitari entre totes les persones que comparteixen l'espai de diàleg sobre la lectura. En cada sessió cada persona participant exposa un paràgraf que li ha cridat l'atenció i expressa a la resta de persones allò que li ha suscitat. La idea és que a través del diàleg i les aportacions de cada membre es genere un intercanvi enriquidor que construeix al seu torn nous coneixements. Algú assumeix el rol de moderador amb la idea d'afavorir una participació igualitària entre tots els membres dins del diàleg.

Aportacions a l'aprenentatge

Les tertúlies literàries contribueixen al fet que l'alumnat participe activament en el procés de construcció de coneixement, així doncs, totes les valoracions són escoltades i es tenen en compte; tots es poden ajudar; fomenta la lectura millorant la comprensió lectora, el vocabulari... El fet de fonamentar-se en el diàleg contribueix a desenvolupar valors com la convivència, el respecte, la solidaritat...

Per què es lligen clàssics de la literatura universal?

Els clàssics universals aporten coneixement, millora del vocabulari, major comprensió de la situació històrica, millor qualitat de la literatura, i en definitiva els que marquen història en les diferents cultures, constituint-se referents culturals de primer ordre per a comprendre i reflexionar sobre el món. Avui més que mai, en les nostres societats globalitzades, la lectura dels clàssics universals de les diferents parts del món es constitueix un aprenentatge bàsic per a entendre i comprendre les nostres societats.

Per a reconèixer una tertúlia literària dialògica només cal saber si els llibres que lligem són clàssics universals i si es duen a terme a través de la metodologia d'aprenentatge dialògic (Fletxa, 1997)

Una obra clàssica de la literatura és aquella que perdura al llarg del temps. Sobre ella existeix un consens universal que reconeix la seua qualitat i la seua aportació al patrimoni cultural de la humanitat. Són obres modeles en el seu gènere. També són obres que reflecteixen amb una gran qualitat i profunditat els grans temes que preocupen a la humanitat, els universals, independent de la cultura o l'època. Són obres que no es passen de moda, que segueixen interessant a les persones a través

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apóstol
Comunitat d'aprenentatge**

de generacions encara que hagen sigut escrites fa centenars o fins i tot milers d'anys, com la Iliada o l'Odissea d'Homer. (<http://www.santiagoapostolcabanyal.es/tertulias/>)

- Formació dialògica del professorat.

¿Qué és?

Per a poder desenvolupar les actuacions educatives d'èxit en els centres educatius, un aspecte imprescindible és la formació del professorat en les bases científiques, teòriques i evidències avalades per la comunitat científica internacional. És urgent passar de les ocurrencies en educació a les evidències de millora dels resultats d'aquelles actuacions educatives que es proposen. Per a açò, cal anar directament a les fonts teòriques més rellevants a nivell internacional, als resultats de les recerques de més alt rang sobre educació i, també, a les publicacions en les revistes de rànking.

¿Cóm se organitza?

Les tertúlies pedagògiques dialògiques, seguint el mateix format que les literàries, d'art, matemàtiques, etc., és l'eina que està acostant d'una manera més directa i profund les bases teòriques i científiques de les actuacions educatives d'èxit. Equips de persones molt diverses implicades en l'educació dels xiquets i xiquetes, especialment professorat, assessors i assessores, orientadors i orientadores, etc., lligen conjuntament els llibres més rellevants a nivell internacional recurrent, sempre, a les fonts originals. Coneguts també com a "seminaris amb el llibre en la mà", permeten evitar una pràctica recurrent en educació que ha sigut parlar i escriure sobre allò que no s'ha llegit, donant lloc a interpretacions de les aportacions teòriques i ocurrencies sobre les pràctiques educatives. En aquest cas, la construcció col·lectiva del coneixement es basa en el diàleg igualitari sobre la lectura, en el qual sempre s'indiquen el nombre de pàgina i paràgraf d'allò al que s'està referint en el seu comentari, crítica o anàlisi.

Per saber més

Aguilera, A.; Mendoza, M.; Racionero, S.; y Soler, M. (2010) The role of university on the learning communities [El papel de la universidad en las comunidades de aprendizaje]. Revista Interuniversitaria de Formación de Profesorado, vol. 24, núm.

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apóstol
Comunitat d'aprenentatge**
1, abril, 2010, pp.45-56. Universidad de Zaragoza, España.

- Model dialògic de prevenció i resolució de conflictes.

Els eixos vertebradors del nostre projecte són l'èxit escolar i la bona convivència. En aquests dos eixos estem centrant des de fa anys tots els esforços de la comunitat educativa, amb el somni que el nostre alumnat després de primària acabe secundària i seguisca formant-se per a accedir amb garanties al món laboral.

Un dels objectius que ens vam posar per al curs 13-14, va ser iniciar en el col·legi el model dialògic de prevenció i resolució de conflictes, un procés en el qual s'arreplega l'opinió de tots els membres de la comunitat, ja que totes les persones tenen aportacions que fer en la transformació del conflicte; i les capacitats de resolució i habilitats dels diferents membres són un enriquiment al diàleg igualitari.

El consens d'una norma es concreta en 7 passos a través dels quals s'assegura el diàleg i participació de tota la comunitat.

1. Una comissió mixta de professorat, familiars i alumnat i altres agents de la comunitat debat la proposta, la decideix o no i prepara com fer-la al conjunt de la comunitat.
2. S'exposa, debat i decideix la proposta en el claustre i en una assemblea de la comunitat amb la màxima participació possible de les persones del claustre.

Després d'aquesta assemblea general, des de la nostra Comunitat d'Aprenentatge decidim incorporar un lema per al col·legi, "A casa i en el cole totes les persones ens parlem amb respecte, ens tractem bé i amb un vocabulari correcte".

3. Membres de la comissió mixta la van fent arribar classe per classe (amb el professor o professora com una o una persona que escolta) on delegats o delegades van arreplegant el resultat del debat, incloent els aspectes que modificar de la norma i els mecanismes perquè tota persona de la comunitat asseguere que no s'infringisca.
4. Les delegades i delegats de l'alumnat debaten entre sí la concreció de la norma i la seua aplicació amb presència de membres de la comissió mixta com a oïdores i, si és necessari, com a assessores i assessors.
5. Es convoca una assemblea on les delegades i delegats de l'alumnat expliquen al

Col·legi Parroquial Diocesà

Santiago Apòstol

Comunitat d'aprenentatge

professorat, familiars i comunitat el resultat de les seues deliberacions. També arrepleguen les valoracions d'aqueixos agents, que retornen a les seues respectives classes en presència de la professora o professor tutor/a i d'una representació de la comissió mixta.

6. El conjunt de la comunitat es converteix en seguidora de la aplicació de la norma i de la seua contínua revisió. Aqueix seguiment es posa en comú (però no es delega) a través de les delegades i delegats d'aula i de la comissió mixta.

7. El procés es acompanya de autoformació en forma de tertúlies dialògiques. Una sessió del claustre com a mínim es destinada a debatre, prèvia lectura d'un llibre sobre violència de gènere. També l'alumnat fa tertúlies amb materials adequats a la seua edat. El mateix, les i els familiars.

L'assemblea de professorat, en tertúlia pedagògica hem llegit i debatut "L'amor en la societat del risc" de Jesús Gómez, i tractem d'incorporar aquesta formació al nostre alumnat i familiars dia a dia.

Perquè aquesta norma consensuada siga efectiva, haurà de complir sis condicions:

- 1) que pugua ser clarament acordada per totes les persones, de totes les mentalitats i edats;
- 2) que tinga relació directa amb un tema clau per a les vides de les xiquetes i xiquets;
- 3) que hi haja suport "verbal" clar del conjunt de la societat;
- 4) que (fins ara) s'incomplisca reiteradament;
- 5) que es veja possible eliminar-ho;
- 6) que amb la seua superació, la comunitat d'un exemple a la societat, familiars, professorat, xiquetes i xiquets.

Gràcies a totes les persones que han intervingut en aquest procés i han col·laborat al fet que açò tire endavant.. han sigut moltes; professorat, familiars, educador@s, voluntariat i sobretot a les xiquetes i xiquets del cole, que ens permeten ampliar la mirada i veure una mica més enllà gràcies al seu punt de vista. Aquest procés ens marca el camí a seguir, amb moments dolent i bons, però amb la tranquil·litat que les decisions que afecten a la comunitat es prenen entre tota la comunitat.

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

Model dialògic de prevenció i resolució de conflictes és una aposta que es desenvoluparà durant els pròxims cursos

- **Formació de familiars.**

La participació dels familiars en la vida escolar i en la presa de decisions en tot el que incumbeix a l'educació dels seus fills i filles és un dels pilars del projecte. Una major diversitat d'interaccions en el centre educatiu, genera un espai on es promou i potencia l'aprenentatge i la millora de la convivència, mitjançant relacions igualitàries intervingudes a partir del diàleg. En aqueix sentit, la comunitat s'uneix per un objectiu comú: una educació de qualitat per als seus fills i filles. L'acostament de les famílies a l'escola, transforma el sentit que se li dóna a l'educació, com també, aconsegueix unificar el missatge que se li transmet als xiquets i xiquetes tant des de l'escola com en la família.

La participació de les famílies i de la comunitat pren diverses formes: participació en activitats de l'escola, participació en grups interactius dins de l'aula, representació en la presa de decisions... La formació de familiars pot ser un primer pas d'acostament a l'escola, per a participar en altres activitats; però al seu torn millora el nivell educatiu de moltes famílies, promovent espais on tots i totes aprenem junts, donant sentit a l'educació.

Des de la nostra comunitat d'aprenentatge estem duent a terme la formació de familiars a partir del curs 2013-14.

- **Participació educativa de la comunitat.**

- **ASAMBLEES (Generals, de aula, de professorat, de menjador...)**

Afavorir una estructura participativa ens assegura que totes les persones que formen la comunitat educativa tenen un espai on la seua opinió explica, el quin ajuda a la millora de la convivència en el centre i per tant a la millora dels resultats

Carrer Escalante, 329- Baix
46011 Cabanyal València
Telèfon: 96.371.07.22 Fax: 960.650.691

www.santiagoapostolcabanyal.es
colegios@santiagoapostolcabanyal.es

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

acadèmics, a més per descomptat de la seua formació integral com a ciutadans i ciutadanes.

Actualment estem immersos en un procés de transformació en una Comunitat d'Aprenentatge. En el col·legi, estem posant en pràctica totes les actuacions d'èxit de les comunitats d'aprenentatge, basades en el projecte INCLUD-ED, presentat al desembre de 2011 en el parlament europeu.

Des d'octubre de 2012 formem part de la xarxa de comunitats d'aprenentatge i seguim dia a dia treballant perquè aquest procés de transformació siga l'avantsala que el nostre alumnat pugua accedir al món laboral amb garanties i d'aquesta manera trencar la barrera de l'exclusió.

Estant cada vegada més volta el que antigu@s alumn@s acaben l'educació secundària obligatòria d'una manera reeixida, sent les primeres persones de les seues famílies que ho aconseguen i servint d'exemple per a la resta d'alumnat del centre, que van entenent des de molt xicotets/as que una altra realitat és possible i que anar a l'IES està a l'abast de tod@s.

Tot l'esforç d'aquests últims anys gira entorn de la creació de nous models dins de la nostra comunitat educativa, i que d'aquesta manera puguen millorar les condicions de vida de les persones.

Dins d'aquest model participatiu i inclusiu d'escola, aquest curs 2013-14 a poc a poc s'han assentat algunes de les diferents assemblees que s'encarreguen de coordinar el treball del professorat, de l'alumnat, de l@s educador@s de menjador i dels familiars.

L'assemblea de familiars, en procés de gestació, té quatre representants (Manú, Marcos Bermúdez, José López i Pablo Meján) que s'encarreguen d'arreglar les propostes, idees, queixes... dels familiars i traslladar-les a la comissió gestora el primer dijous de cada mes a les 16h.

Assemblees d'Aula:

Infantil-De dilluns a divendres de 9h a 9.30h.

1º de primària-Divendres 11h.

2º de primària-Divendres de 11h a 11.45h.

Carrer Escalante, 329- Baix
46011 Cabanyal València
Telèfon: 96.371.07.22 Fax: 960.650.691

www.santiagoapostolcabanyal.es
colegios@santiagoapostolcabanyal.es

Col·legi Parroquial Diocesà

Santiago Apòstol

Comunitat d'aprenentatge

3º de primària-De dilluns a les 9h.

4º de primària-De dilluns a divendres de 9h a 9.15h.

5º de primària-Divendres a les 12.30h cada 15 dies.

Grup ESO- Dimarts a les 9.45h. Una vegada al mes l'assemblea d'Aula se celebra també amb els familiars, per a posar en comú totes les qüestions rellevants d'actualitat i prendre decisions entre professorat, alumnat i familiars conjuntament.

Assemblees de representants d'aula

Se celebra cada 15 dies en temps d'esbarjo, on es coordinen el treball de les assemblees d'aula i és l'espai on l'alumnat té la paraula per a qualsevol qüestió relacionada amb el seu dia a dia. A aquestes assemblees, estan convidades aquelles persones de la comunitat educativa que vulguen participar.

El primer dilluns de cada mes, a les 16h un representant d'aquesta assemblea acudeix a la comissió gestora, com a representant de l'alumnat en l'òrgan rector de la comunitat d'aprenentatge.

Assemblea de professorat

Se celebra cada 15 dies els dimarts de 12.30h a 14h, on es tracten els temes del dia a dia del professorat i es coordina els equips de treball (acció social, centre de vesprada, revisió PAC, educació, TIC, biblioteca, Ràdio Escalante 329, Banda, Cocope i formació del voluntariat). Aquests equips responen a necessitats del centre plantejades des de l'assemblea de professorat i no als somnis, que són les comissions mixtes les encarregades de complir-los.

Assemblea d'educador@s de menjador

Se celebren una vegada al mes (primer divendres de cada mes a les 12h) per a tractar les qüestions relatives al menjador escolar i el seu dia a dia. Estem tractant d'incorporar a aquestes assemblees als familiars que vénen a col·laborar a l'hora de migdia i tractar que se senten ben rebuts i que la seua opinió té el mateix valor que qualsevol altra.

Assemblees Generals

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

■ COMISSIONS MIXTES

"Moltes vegades, les persones professionals de l'educació abastem tots els àmbits d'actuació amb la creença que som els/as únics/as que sabem com desenvolupar iniciatives educatives o, la qual cosa és pitjor, que som els únics que ens podem responsabilitzar de les nomenades iniciatives perquè és el nostre camp"

(Sánchez Aroca, 1999:335).

Les comissions mixtes són una de les formes més habituals de participació en les Comunitats d'Aprenentatge. És una forma de dur a terme una autèntica participació lliure i democràtica en els processos de decisió.

Aquestes comissions, per a respectar aqueix principi democràtic i de participació que comentàvem en les bases teòriques del projecte, han de ser obligatòriament mixtes, és a dir, no solament formades per un únic sector de la comunitat educativa. És més, han d'estar formades almenys pels sectors d'alumnat, famílies i professorat a parts iguals, amb igual poder de participació i decisió. També podrien estar obertes les comissions al voluntariat implicat en certes activitats concretes o altres persones que tinguen alguna cosa que dir sobre temes específics. L'important ací és l'argumentació i el consens, no la posició que cadascú ocupe. Cada comissió s'encarregarà de realitzar, coordinar, supervisar i avaluar de manera constant algun aspecte o activitat concreta. El consell escolar ratificarà a aquestes comissions perquè així gaudisquen d'autonomia i capacitat decisòria. "Tots els sectors socials i culturals poden participar i aportar les seues idees i iniciatives des dels seus propis mons de la vida i totes les persones poden desenvolupar les seues cultures i identitats compartint el mateix projecte i aprenent unes d'altres" (*Elboj i uns altres, 2002:77)

El treball de totes les comissions es coordinarà a través de la comissió gestora. On participarà almenys algun membre de l'equip directiu, i un representant de cada comissió. El bon fer d'aquesta comissió és clau perquè el projecte es desenvolupe entorn dels principis que ho sustenten. Sota el sistema de comissions, cal aprendre noves formes de relació i col·laboració fins ara inexistentes. Per a aconseguir aqueix nou sistema organitzatiu, hem de crear estructures noves que participen tots.

En una assemblea on participa tota la comunitat educativa, se seleccionen les prioritats a les quals la comunitat educativa vol dedicar de manera conjunta el seu màxim esforç. Entorn a aquestes prioritats es formen comissions. Que han de ser

---

Carrer Escalante, 329- Baix
46011 Cabanyal València
Telèfon: 96.371.07.22 Fax: 960.650.691

www.santiagoapostolcabanyal.es
colegios@santiagoapostolcabanyal.es

**Col·legi Parroquial Diocesà
Santiago Apòstol
Comunitat d'aprenentatge**

ens independents i democràtics, i és recomanable que en elles participants membres de tota la comunitat educativa, que es prestin voluntaris a açò. Tenint com a única eina de treball el diàleg igualitari.

València 1 de Febrer de 2016